65.

ZÁKON
ze dne 30. října 1952

o prokuratuře.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

§ 1.

Úkoly generálního prokurátora.

(1) Generální prokurátor střeží, prosazuje a upevňuje socialistickou zákonnost, a tím především

chrání společenský řád a státní zřízení republiky a její socialistickou výstavbu, socialistické vlastnictví, jakož i zájmy pracujícího lidu proti nepřátelům a jiným rušitelům jeho budovatelského úsilí,

chrání bojeschopnost ozbrojených sborů a kázeň a pořádek v nich stanovený, upevňuje velitelskou pravomoc a přispívá k zabezpečení obrany vlasti a

vychovává občany k dodržování zákonů, jiných právních předpisů a pravidel socialistického soužití a k plnění občanských povinností.

(2) Při plnění svých úkolů se generální prokurátor opírá o iniciativu pracujícího lidu a jeho organisací a postupuje v součinnosti s nimi; je povinen se zabývat stížnostmi, upozorněními a podněty občanů.

§ 2.

Působnost generálního prokurátora.

Generální prokurátor dozírá na to, aby ministerstva a jiné úřady, soudy, národní výbory, orgány, instituce, úřední osoby i jednotliví občané zachovávali zákony a jiné právní předpisy, a proto zejména

a) upozorňuje úřady, národní výbory, orgány a instituce na zjištěné závady a dává podnět k přezkoumání rozhodnutí a opatření, která odporují právnímu řádu;

b) pečuje o zjišťování trestných činů a spravedlivé potrestání pachatelů a dohlíží na výkon trestů jim uložených;

c) dohlíží, aby orgány národní bezpečnosti postupovaly podle zákona; tuto působnost vykonává generální prokurátor podle zvláštního řádu, který vydá v dohodě s ministrem národní bezpečnosti;

d) účastní se řízení před soudy podle ustanovení soudních řádů, dozírá, aby soudy správně a jednotně užívaly zákonů, a zajišťuje ochranu zájmů státu a pracujících v řízení ve věcech občanskoprávních.

Protest.

§ 3.

Proti rozhodnutím a opatřením, která odporují právnímu řádu, podává generální prokurátor u úřadu, národního výboru, orgánu nebo instituce, jejichž rozhodnutí nebo opatření má být odstraněno, protest, pokud zvláštní předpisy neupravují jeho postup jinak.

§ 4.

(1) Úřad, národní výbor, orgán nebo instituce mohou samy své rozhodnutí nebo opatření, proti němuž protest směřuje, zrušit nebo nahradit rozhodnutím nebo opatřením odpovídajícím zákonu.

(2) Nevyhoví-li protestu úřad, národní výbor, orgán nebo instituce ve lhůtě, kterou generální prokurátor při podání protestu stanoví, rozhodne o protestu úřad, národní výbor nebo orgán jim nadřízený nebo na ně dohlížející; proti rozhodnutí, jímž nebylo protestu vyhověno, může generální prokurátor podat protest nový.

(3) Má-li ministerstvo nebo jiný ústřední úřad za to, že protest proti jeho rozhodnutí nebo opatření není odůvodněný, předloží věc k přezkoumání vládě.

Součinnost s jinými úřady, orgány a institucemi.

§ 5.

Soudy, úřady, národní výbory, orgány, instituce i jednotliví občané jsou povinni generálnímu prokurátoru účinně pomáhat při plnění jeho úkolů, zejména bez odkladu ho upozorňovat na zjištěné nezákonnosti a podávat mu potřebná vysvětlení; soudy, úřady, národní výbory, orgány a instituce jsou též povinny půjčovat generálnímu prokurátoru spisy a s urychlením vyhovovat jeho dožádáním.

§ 6.

(1) Generální prokurátor sám nebo jeho náměstek se účastní s hlasem poradním zasedání vlády nebo sboru pověřenců, jedná-li se o protestu.

(2) Generální prokurátor nebo jeho orgán se mohou s hlasem poradním účastnit zasedání národních výborů, jejich orgánů a jiných orgánů státní správy, jakož i arbitrážních komisí.

Orgány generálního prokurátora.

§ 7.

(1) Orgány generálního prokurátora jsou:
   a) náměstkové generálního prokurátora,
   b) krajští a okresní prokurátoři a jejich náměstkové,
   c) vyšší a nižší vojenští prokurátoři a jejich náměstkové, jakož i vyšší a nižší polní prokurátoři a jejich náměstkové,

d) ostatní prokurátoři a vojenští prokurátoři.

(2) Jedním z náměstků generálního prokurátora je hlavní vojenský prokurátor.

(3) V polním řízení vykonávají pravomoc vyšších a nižších vojenských prokurátorů vyšší a nižší polní prokurátoři.

§ 8.

(1) Hlavního vojenského prokurátora jmenuje a odvolává, na návrh generálního prokurátora učiněný v dohodě s ministrem národní obrany, president republiky.

(2) Ostatní náměstky generálního prokurátora jmenuje a odvolává generální prokurátor.

§ 9.

(1) Prokurátory ustanovuje, pověřuje funkcemi a z nich odvolává generální prokurátor.

(2) Vojenské prokurátory ustanovuje z důstojníků práv v činné službě, do funkcí určuje a z nich odvolává generální prokurátor po dohodě s ministrem národní obrany.

(3) Polní prokurátory ustanovuje z důstojníků práv v činné službě a odvolává president republiky jako vrchní velitel; toto své právo může přenést na podřízené vojenské orgány.

§ 10.

(1) Prokurátoři, vojenští prokurátoři a polní prokurátoři vykonají při prvním ustanovení tuto přísahu: „Přísahám, že budu věren Československé republice, jejímu společenskému řádu a státnímu zřízení, jejímu presidentu a její vládě, že budu zachovávat zákony a jiné právní předpisy a pečovat, aby jich bylo užíváno podle zásad socialistické zákonnosti v zájmu pracujícího lidu, a přísně zachovávat mlčenlivost o úředních věcech."

(2) Generální prokurátor vykoná přísahu do rukou presidenta republiky, ostatní prokurátoři a vojenští prokurátoři ji vykonají do rukou nadřízeného prokurátora a polní prokurátoři do rukou velitele, který je ustanovil.

§ 11.

(1) Okresní prokurátoři jsou podřízeni krajskému prokurátoru, a spolu s ním generálnímu prokurátoru.

(2) Nižší vojenští prokurátoři jsou podřízeni vyššímu vojenskému prokurátoru, a spolu s ním hlavnímu vojenskému prokurátoru a jeho prostřednictvím generálnímu prokurátoru.

(3) Nižší polní prokurátoři jsou podřízeni vyššímu polnímu prokurátoru, a spolu s ním hlavnímu vojenskému prokurátoru a jeho prostřednictvím generálnímu prokurátoru.

§ 12.

Pokud jde o vojenský služební poměr, platí pro vojenské prokurátory a jiné vojáky činné u prokuratury, pokud tento zákon nestanoví jinak, právní předpisy vztahující se na vojáky, jakož i vojenské služební předpisy a řády.

§ 13.

(1) Sídla a obvody krajských prokurátorů jsou shodné se sídly a obvody krajských soudů, sídla a obvody okresních prokurátorů se sídly a obvody lidových soudů.

(2) Sídla a působnost vojenských prokurátorů se řídí sídlem a působností soudu, u něhož je prokurátor činný.

(3) Stanoviště polních prokurátorů určuje velitel, u něhož jsou polní prokurátoři spolu s polním soudem činni.

§ 14.

(1) Úkony vztahující se na činnost úřadů, orgánů nebo institucí, jejichž obvod působnosti přesahuje obvod krajského prokurátora, vykonává generální prokurátor sám nebo jeho náměstkové.

(2) Úkony vztahující se na činnost úřadů, národních výborů, orgánů nebo institucí, jejichž obvod působnosti přesahuje obvod okresního prokurátora, může generální prokurátor vykonat krajskými prokurátory nebo vyššími vojenskými prokurátory, ostatní úkony též okresními prokurátory nebo nižšími vojenskými prokurátory.

(3) Nadřízený prokurátor může sám vykonávat jednotlivé úkony prokurátorů jemu podřízených.

§ 15.

(1) Generální prokurátor má postavení předsedy ústředního úřadu; o jeho příjmech platí obdobně ustanovení o příjmech ministrů.

(2) Orgány generálního prokurátora, jakož i ostatní zaměstnanci prokuratury jsou státními zaměstnanci; jejich osobním úřadem je generální prokuratura, a pokud jde o vojáky, ministerstvo národní obrany.

(3) Kárnou moc (kázeňskou pravomoc) nad prokurátory vykonává generální prokurátor podle předpisů platících pro správní zaměstnance, a pokud jde o vojáky, podle předpisů pro ně platných.

Ustanovení přechodná a závěrečná.

§ 16.

(1) Pokud tento zákon nestanoví jinak, vztahují se na prokurátory ustanovení soudcovského zákona č. 67/1950 Sb. a předpisů podle něho vydaných, při čemž práva, která podle tohoto zákona a předpisů podle něho vydaných má ministr spravedlnosti, vykonává generální prokurátor.

(2) O pracovních příjmech náměstků generálního prokurátora, kromě hlavního vojenského prokurátora, platí obdobně předpisy o pracovních příjmech náměstků ministrů.

§ 17.

Zaměstnanci dosavadních prokuratur a finančních prokuratur se stávají zaměstnanci prokuratury.

§ 18.

(1) Platnosti pozbývají všechny předpisy, které upravují věc, na niž se vztahuje tento zákon; dále pozbývá platnosti zákon č. 270/1949 Sb., o finančních prokuraturách.

(2) Zrušeny jsou všechny předpisy o správním soudu.

§ 19.

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1953; provedou jej všichni členové vlády.

Gottwald v. r.
Dr. John v. r.
Zápotocký v. r.
Široký v. r.
Dr. Dolanský v. r.
Fierlinger v. r.
Dr. Kyselý v. r.
arm. gen. Bacílek v. r.
Bílek v. r.
arm. gen. Dr. Čepička v. r.
Dr. Gregor v. r.
Harus v. r.
Dr. Havelka v. r.
Ing. Jankovcová v. r.
Jonáš v. r.
Kabeš v. r.
Kopecký v. r.
Krajčír v. r.
Krosnář v. r.
Málek v. r.
Maurer v. r.
Dr. Nejedlý v. r.
Nepomucký v. r.
Dr. Neuman v. r.
Nosek v. r.
Plojhar v. r.
Pokorný v. r.
Pospíšil A. v. r.
Pospíšil J. v. r.
Ing. Púčik v. r.
Dr. Rais v. r.
Smida v. r.
Ing. Šimůnek v. r.

Dr. Šlechta v. r.